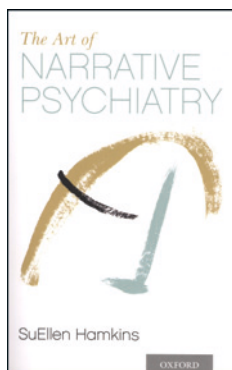

Fortellingens kraft

SuEllen Hamkins
The art of narrative psychiatry
 Stories of strength and meaning. 200 s.
 Oxford: Oxford University Press, 2013. GBP 19
 ISBN 978-0-19-998204-2

Denne boken sikter på å være en klinisk lærebok i narrativ psykiatri/psykoterapi. Etter en kort og informativ innledning går forfatteren i første del gjennom hva narrativ psykiatri er, viktigheten av en god terapeutisk allianse, den initiale psykiatriske konsultasjonen, eksternalisering og forståelse av symptomene, forløpet av behandlingen og til slutt temaer rundt samarbeidet med pasienten omkring ulike psykiatriske behandlingselementer.

I andre del beskriver forfatteren dyptgående tre ulike pasientforløp. Siste kapittel omhandler forfatterens konklusjon om narrativ psykiatri som metode i dagens psykiske helsevern og veien videre.

Boken er lettlest, og språket er nærmest fritt for faglige uttrykk. De få som er, blir enkelt forklart for leseren. De viktigste faglige aspektene ved metoden er oppsummert i tabeller på passende steder i hvert kapittel. Dette gjør at pasienthistoriene som beskrives, ikke blir avbrutt av faglige og tekniske aspekter ved metoden. Tabellene er meget informative og bidrar til at boken og feltet narrativ psykiatri blir mer forståelig for lesere som ikke kjenner dette feltet fra før. Etter hvert avsnitt er det også angitt en referanseliste.

Det er ikke angitt noen spesiell målgruppe, men utgivelsen er nok likevel mest tiltenkt utdanningskandidater og spesialister i psykiatri som ønsker en innføring i den narrative psykiatriske metoden. Som en innføring til dette feltet fungerer boken etter sin hensikt. Den inneholder også mye godt stoff om psykoterapi generelt. Kapitlet om den terapeutiske relasjonen er utfyllende, og de fleste med interesse for samtalerapi vil ha glede og nytte av å lese det. Innen mylderet av ulike psykiatriske retninger er det mange fellestrekk. Terapeuter med bakgrunn fra psykodynamisk tenkning og kognitiv terapi vil, i flere av kapitlene, kjenne igjen både holdninger og teknikker fra disse retningene.

Pasienteksemplene er gode og illustrative. Sånn sett er det en bok som gir et godt innblikk i hva narrativ psykiatri er, og hvordan narrativ psykiatri kan bidra til å hjelpe mennesker som sliter. Likevel savner jeg et eget kapittel om hva som er gjort av forskning på denne metoden. Bortsett fra en del kvalitative kasusstudier beskrives ikke hva som er gjort av klinisk empirisk forskning.

Dette er ikke en dybdebok om narrativ psykiatri/psykoterapi, men med sine illustrative pasienthistorier knyttet opp til teori er dette blitt en leseverdige bok som anbefales helsepersonell med interesse for psykoterapi generelt og narrative tilnæringsmåter spesielt.

Jan Ivar Røssberg

Professor, Institutt for klinisk medisin
 Universitetet i Oslo

Stamcelleforskning for folket?

Ruha Benjamin
People's science
 Bodies and rights on the stem cell frontier.
 272 s, ill. Stanford, CA: Stanford University
 Press, 2013. Pris USD 25
 ISBN 978-0-8047-8297-5

Husker du de etiske debattene om stamcelleforskning i Norge på begynnelsen av 2000-tallet? Det var for eller mot å bruke sporer til menneskelig liv til forskningsformål. I 2001 arrangeres sågar en «Lekfolkskonferanse» hvor representanter for folket får uttale seg. De er positive til slik forskning, men daværende helseminister Høybråten holder fast på en restriktiv bioteknologilov.

Norge speiler debatten i USA på denne tiden. I 2001 holder president Bush en tale til folket hvor han slår fast at det ikke finnes noe slikt som et overtallig befruktet egg. Ergo vil han ikke støtte embryonal stamcelleforskning med offentlige forskningsmidler. I California mobiliserer man mot Bush, og grunnlaget for en gigantisk forskningssatsing på stamceller legges. «California's Proposition 71» blir i 2004 stemt gjennom av folket – en satsing som skal gi stamcelleforskningen frie tøyler og 295 millioner dollar i året.

Dette er utgangspunktet for Ruha Benjamins bok. Men boken handler ikke om etikken rundt å bruke menneskelige embryoer til forskningsformål. Den handler nettopp om hvorfor denne etiske diskusjonen ikke er viktig. Kampen om stamcelleforskningen er nemlig en maktkamp forkledd som en etikkdebatt, ifølge Benjamin. Parallelt med at stamcelleinitiativet i California får flertall i 2004 blir et lovforslag som skal utvide vanlige folks rett til helsehjelp, nedstemt. Hvordan kan det ha seg at «folket» ville ha ekstremt dyr og usikker forskning som kanskje ikke kommer dem til gode, mens man sier nei til et dekkende helsetilbud?

På de neste 200 sidene følger forfatteren pengene, politikerne og ikke minst pasientorganisasjonene. Gradvis avdekker hun at det «folket» som angivelig ville ha stamcelleforskning, ikke representerer hele folket. Verken funksjonshemmede, fattige, etniske minoriteter, kvinner i assistert befruktning eller en rekke andre grupper er tatt tilstrekkelig hensyn til. Benjamin er ikke motstander av stamcelleforskning på etisk eller religiøst grunnlag, men hun betviler at stamcelleforskningen udelt representerer «the common good». Skal man utvikle forskning for folket, må man starte med å erkjenne at folket består av ulike grupper, med til dels motstridende interesser.

Ruha Benjamin ønsker vitenskap for folket, alle deler av folket. Folket kommer neppe til å lese hennes bok, til det er hennes vitenskapssosiologi for utilgjengelig. Men for leger som både interesser seg for stamcelleforskning og ikke minst for forholdet mellom forskning og samfunn, er det innsikt å hente her.

Berge Solberg

Professor, Institutt for samfunnsmedisin
 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet